

"L'arquitectura ha de sorprendre". Aquest és el primer punt que ens descobreix la lleidatana Eugènia Rodríguez. El segon punt tracta de com va iniciar la trajectòria professional: **"El meu projecte de final de carrera va ser un museu a la Seu per a un escultor, en Leandre Cristòfol. No es va arribar a dur a terme, però després d'haver-lo exposat a Lleida, em van encarregar fer una sala d'exposicions per al mateix escultor. Mai no els podré agrair prou la confiança que em van demostrar quan jo feia poc que havia acabat"**, comenta la nostra interlocutora.

Arquitectònicament, Lleida ha estat objecte d'importants millores en els darrers anys, però encara hi ha feina a fer: **"El casc antic és molt problemàtic. És una zona molt degradada per la droga i la marginació i, d'altra banda, la ubicació que té no hi facilita l'accés des de la ciutat"**. De tota manera, el barri **"té edificis macos i el caràcter propi dels cascs antics. Des del Centre històric de Lleida, on col·laboro, volem revitalitzar-lo, arquitectònicament i socialment"**. I és que l'arquitectura no tracta només amb pedres, sinó també amb persones: **"A l'hora de rehabilitar un edifici cal tenir en consideració qui hi ha d'anar a viure. Hi ha, per exemple, molta gent gran sola que necessita edificis amb ascensor"**. Quan l'única opció que queda per a un edifici és l'enderrocament, l'informe redactat al respecte per part de l'equip de l'Eugènia Rodríguez gaudeix d'important poder decisiu: **"A mi no em fa por enderrocar: hi ha edificis que ja et diuen que s'estan morint"**.

A la localitat on treballa la nostra convidada hi ha altres assignatures pendents. En aquest sentit fa referència a **"la Seu... S'està treballant en la reforma física de l'entorn, però necessita un ús més freqüent, cal que els lleidatans ens acostumem a anar-hi. La raó que no es visiti més assíduament pot ser el fet que no s'hi organitzin prou activitats o, evidentment, la difícil accessibilitat"**.

Pel que fa a les últimes obres realitzades a la capital del Segrià, aquesta arquitecta destaca **"la passera per a vianants -resultat del treball conjunt d'arquitectes i enginyers-, un gran èxit tant arquitectònic com urbanístic: ha transformat radicalment el funcionament de l'eix comercial. Ara els habitants poden creuar a peu d'un marge a l'altre de riu"**. I aprofita per comentar que **"sempre es parla molt de les diferents postures existents entre el meu col·lectiu i el dels enginyers, però la veritat és que ens necessitem mútuament. Conec els equips que han participat en aquest projecte... i es tracta de gent molt oberta: aquesta és la manera ideal de fer arquitectura, un sistema interdisciplinari i basat en una feina feta en equip"**.

Un altre tipus d'obra on aquesta simbiosi *arquitectes-enginyers* encaixa fantàsticament és l'industrial. Tanmateix, **"la revista del Col·legi d'Arquitectes de Lleida, que dirigeixo, vol editar un número sobre arquitectura industrial i ens està costant molt trobar edificis industrials recents amb cert interès arquitectònic. Suposo que les raons són culturals: quan l'empresari vol una nova fàbrica busca l'enginyer, sense plantejar-se cap altra possibilitat. Això m'ha passat fins i tot amb amics meus, als quals he dissenyat la casa,**

però no se'ls ha acudit que jo també m'hauria pogut encarregar del projecte de la nau per a la seva empresa".

En els darrers mesos, l'activitat d'aquesta lleidatana s'ha adreçat als centres docents: **"L'any passat ja m'havia encarregat de l'ampliació de l'institut de Ponts. Aquest any m'he presentat amb uns companys a un concurs de contingut bastant complex: un paquet de trenta-sis projectes destinats a introduir reformes a escoles i instituts de tot el Segrià i d'alguns pobles pràcticament inaccessibles de la muntanya"**. Assegura que són els centres d'aquestes darreres localitats, els més austers, els que **"tractes amb més afecte perquè el seu personal és qui més s'ho mereix: els professors hi pugen cada dia malgrat que les condicions climàtiques adverses sovintegen"**. I és que aquestes **"petites" coses "també són part de l'arquitectura: no tot són grans edificis"**.

Cal assenyalar que abans d'emprendre la tasca, aquesta professional del Segrià va visitar dotze escoles de la província: **"N'hi ha que segueixen tipologies antigues, de quan es construïen les escoles en sèrie, i pateixen importants patologies estructurals: portes que no tanquen, finestres que no aïllen del fred, etc. Des de fa uns anys, en canvi, hi ha una certa preocupació per tractar cada centre segons les seves necessitats i fer-lo dialogar amb l'entorn. Tanmateix resulta preocupant que el nou model de concursos de l'administració i a la velocitat amb què s'han de realitzar els projectes ens duguin a tornar a utilitzar el recurs -que ja hauria d'estar superat- de les tipologies, com ja està passant amb les casernes dels Mossos d'Esquadra, que són iguals sigui quin sigui el seu emplaçament"**.

Mantenir un immoble en condicions no és difícil: **"Cal un manteniment exterior i interior; tanmateix, hi ha poca cultura en aquest sentit"**. Una de les bases de la supervivència d'un edifici consisteix a **"controlar la humitat, que és com un càncer de l'obra; un cop hi ha entrat, és molt difícil treure-la'n. Una bona construcció hauria de prevenir-la, però si no ho fa, un cop detectats els problemes, cal sanejar l'immoble"**. El seu consell és no descuidar-se mai de **"la coberta, per evitar, entre altres coses, despreniments"**.

En el que més treballa l'Eugènia és en habitatge unifamiliar ubicat a la perifèria per a clients particulars. Habitatges amb un regust tradicional, **"la típica casa de poble de Lleida: magatzem amb planta baixa, habitatge i de vegades estudi a la planta de dalt. Molts volen tenir una torre de l'horta igual que la dels pares, sense tenir en compte que les seves necessitats són diferents"**. Altres característiques típiques de l'arquitectura del Segrià són **"les cobertes de teula. S'acostumen a utilitzar materials de colors terrosos, com l'arrebossat i la pedra, per tal que lliguin amb el paisatge. La pissarra, per exemple, no s'hi avé de cap manera"**.

Néta, filla i germana de constructors, aquesta representant de la Terra Ferma coneix molt bé l'entorn on es mou. Recorda amb afecte una de les seves primeres obres, consistent en **"unes escales per accedir a una església"**. Ja fa set anys d'això, i l'Eugènia Rodríguez ha pujat molts esglaons des d'aleshores. I els que encara pujarà.

**“La manera ideal de fer
arquitectura presuposa
un sistema
interdisciplinari i fer la
feina en equip”**

Eugènia Rodríguez - Lleida (Segrià)